

ЮРИДИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ СУДОВИХ РІШЕНЬ: ЯК ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВА ТА ПРАКТИЧНА ПРОБЛЕМАТИКА

Суперсон О. О.

*аспірант кафедри теорії та історії права та держави
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна*

Одним із шляхів удосконалення механізму судового застосування правових норм є вироблення системи науково обґрунтованих юридичних технологій підготовки судових рішень та їх подальшого впровадження в практику судочинства. Практика судочинства – це, насамперед, механізм індивідуалізації правових вимог щодо тих або інших обставин чи суб'єктів. Відповідно, особливої актуальності та практичної значущості набуває необхідність вироблення ефективних юридичних технологій трансформації вимог правових норм у зміст судових рішень з метою якнайповнішого втілення вимог правотворця у життєдіяльність суспільства для досягнення відповідного соціального ефекту.

Від рівня юридичних технологій в судочинстві залежить ефективність індивідуального регулювання суспільних відносин. Саме юридичні технології є тим інститутом, що надає змогу не лише сформулювати зміст юридичного документа, а й забезпечити адекватне усвідомлення суб'єктами змісту правової вимоги, можливість коригування тих або інших правовідносини у відповідності до вимог правової норми, трансформованої у зміст судового рішення. Враховуючи вказане, можна зауважити, що юридичні технології підготовки судових рішень є засобом їх формалізації з метою адекватного закріплення волі суб'єкта правозастосування та доведення її змісту до свідомості особи, на яку поширюється дія цього акту.

В умовах інтенсифікації розвитку державотворчих та правотворчих процесів в Україні, що обумовлено як внутрішніми факторами становлення правової держави, громадянського суспільства та оновлення законодавчої бази, так і зовнішніми, змістом яких є поширення загальних процесів міжнародної інтеграції, уніфікації та гармонізації правового регулювання тощо, наукові дослідження теоретико-правових та практичних аспектів юридичних технологій підготовки судових рішень набувають особливої актуальності та практичної витребуваності. Вказане вимагає як вдосконалення їх використання, так і вироблення засобів забезпечення високого рівня якості та наукової розробленості інституту юридичних технологій та їх різновидів, що потребує їх вивчення крізь призму:

– теоретико-правових аспектів, що включає в себе дослідження історико-методологічних та категоріальних особливостей юридичних технологій, їх функціонального призначення в судовій практиці та процесуальних аспектів реалізації юридичних технологій підготовки судових рішень;

– практичних аспектів, котрий визначає необхідність встановлення сучасних проблем реалізації вимог юридичної технології в процесі підготовки судових рішень, а також обґрунтування шляхів вдосконалення їх реалізації.

Серед перспектив дослідження юридичних технологій підготовки правозастосовних актів вченими називаються питання їх якості та ефективності, особливостей їх залежності від «правозастосовної політики» та ролі держави у її здійсненні [1, с. 59]; напрямів впорядкування та усталення судового правозастосування, особливо в частині недопущення в подальшому хаотичності правозастосовної роботи в умовах нестабільності політичної ситуації, оскільки все це покладає особливу відповідальність на суб'єктів правозастосування за ефективність, повноту та своєчасність прийняття відповідних актів [2, с. 14-15]; необхідності уточнення понятійно-категоріального апарату, обґрунтування стадійності юридичних технологій, розробки питання правового регулювання їх здійснення [3, с. 54-55]; подолання заідеологізованості поглядів на явище юридичних технологій, посилення міждисциплінарного характеру їх наукових досліджень [4, с. 39-40] тощо.

Вважаємо за доцільне окремо звернути увагу на перспективи наукового дослідження теоретико-правових та практичних аспектів юридичних технологій прийняття судових рішень. До таких перспектив можливо віднести наступні:

– здійснити аналіз та періодизувати історію становлення уявлень про юридичні технології, визначити перспективи наукового пізнання теоретико-правових та практичних аспектів юридичних технологій підготовки судових рішень;

– встановити функціональні можливості елементів методології наукового пізнання теоретико-правових та практичних аспектів юридичних технологій підготовки судових рішень;

– з'ясувати особливості понятійного розуміння юридичних технологій, виокремити його ознаки та встановити місце в системі понятійно-категоріального апарату юридичної науки;

– охарактеризувати функціональне призначення юридичних технологій в судовій практиці;

- визначити процесуальні аспекти реалізації юридичних технологій підготовки судових рішень, виокремити та охарактеризувати їх стадії;
- встановити особливості судового акту як результату здійснення юридичних технологій;
- з'ясувати сучасні проблеми реалізації вимог юридичних технологій в процесі підготовки судових рішень в Україні;
- визначити та охарактеризувати шляхи вдосконалення реалізації вимог юридичних технологій в судовій практиці України.

Література:

1. Соломанюк А. Я. Загальнотеоретичні концепції судової правотворчості. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2016. № 23. С. 57–60.
2. Онуфрієнко О. В. Правові засоби у контексті інструментальної теорії права : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Х., 2004. 19 с.
3. Кириленко І. С. Локальна нормотворчість в сучасному суспільстві: теоретико-правові аспекти : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. К., 2014. 220 с.
4. Слинько С. С. Теоретико-правові аспекти правотворчої політики в сучасному суспільстві : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. К., 2013. 214 с.